

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

NR/ EL/ 6 /2017

Warszawa, 31.07.2017r.

Pan

Paweł Gruza

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów

W odpowiedzi na zawiadomienie Pana Ministra o rozpoczęciu konsultacji podatkowych (pismo Nr PT3.81101.9.2017) w sprawie listy przesłanek należytej staranności po stronie nabywcy w transakcjach krajowych pod kątem uprawnień do odliczenia podatku naliczonego Związek Rzemiosła Polskiego przekazuje następujące uwagi i opinie do przedłożonych propozycji „*listy przesłanek należytej staranności*” :

Zdaniem Związku Rzemiosła Polskiego należy ocenić pozytywnie inicjatywę zdefiniowania przesłanek należytej staranności, które uchronią uczciwych podatników przed zakwestionowaniem prawa do odliczenia VAT.

W zaproponowanej do konsultacji koncepcji zmian w prawie uwzględniono trzy rodzaje kryteriów, których zbadanie przez podatnika może zapewnić zachowanie należytej staranności. Uważamy, że zaproponowana przez Ministerstwo lista przesłanek należytej staranności jest wyczerpująca; jest ona wynikiem analizy orzecznictwa sądowego krajowego oraz unijnego i trudno oczekiwać, że doświadczenia organizacji przedsiębiorców będą w tym zakresie większe.

Należy jednak dokładnie przeanalizować, które z nich w praktyce będą możliwe do spełnienia, bez zakłócania obrotu gospodarczego, szczególnie z perspektywy mikroprzedsiębiorcy. Może okazać się, że część z nich będzie wymagała zmian w innych dziedzinach prawa.

Rozumiemy także, że zaproponowana lista przesłanek dochowania należytej staranności nie będzie zamknięta, ich spełnienie nie będzie obowiązkowe (będzie to opcja dobrowolna), oraz że podatnik nie będzie zobowiązany do weryfikowania transakcji pod kątem wszystkich z nich (będzie mógł wybierać, z której z nich skorzysta).

W ramach przeprowadzonych konsultacji środowiskowych otrzymaliśmy również opinie, że weryfikacja kontrahenta nie powinna być obowiązkiem podatnika, lecz właściwych organów podatkowych. Uzasadniano to tym, że to nie podatnik, a organy podatkowe mają dostęp do narzędzi (np. JPK) pozwalających na weryfikację podatników pod względem rzetelności wypełniania obowiązków podatkowych. Postulowano także aby korzystanie z listy przesłanek należytej staranności adresowane było do nabywców w transakcjach o znacznej wartości.

Poniżej uwagi do zaproponowanych kryteriów:

1) Kryterium podmiotowe/formalne

Wskazano „czy osoby reprezentujące kontrahenta są wiarygodne” - jak taka weryfikacja miałyby się odbywać? Przedsiębiorcy nie posiadają prawnych narzędzi weryfikowania

wiarygodności danej osoby, możliwości takie na bieżąco bowiem posiadają tylko odpowiednie służby i administracja. Z drugiej strony trudno oczekiwać, że w codziennych kontaktach handlowych podatnik będzie prosił kontrahenta, np. o przedstawienie zaświadczenia o karalności, czy dowodu osobistego.

Pozostałe wydają się możliwe do weryfikacji na podstawie ogólnie dostępnych informacji (KRS, CEiDG, informacja z MF nt. rejestracji VAT), poza transakcjami przebiegającymi w szczególnych warunkach. Dla przykładu, jakie możliwości weryfikacji kontrahenta (czy jest zarejestrowanym podatnikiem VAT, jak długo funkcjonuje na rynku, jakie jest źródło pochodzenia towaru) będzie miał przedsiębiorca zaopatrujący się w surowce na giełdzie towarowej. Uczciwy przedsiębiorca, który za zakupiony na giełdzie towar otrzyma fakturę, z której odliczy VAT, mając ograniczone możliwości weryfikacji kontrahenta - poniesie konsekwencje, jeśli wystawca faktury nie zadeklaruje transakcji.

2) Kryterium przedmiotowe/ekonomiczne

Jak podatnik ma posiadać wiedzę nt. źródła pochodzenia towarów, kiedy kontrahent zazwyczaj zasłania się tajemnicą handlową.

3) W zakresie listy działań, jakich podjęcia w konkretnym przypadku można oczekiwać od podatnika, który zamierza skorzystać z prawa do odliczenia VAT (przekazany materiał roboczy) wątpliwości, co do realności ich spełnienia budzą przede wszystkim:

- uzyskanie od kontrahenta kopii deklaracji podatkowych; deklaracje, w których zostanie wykazana transakcja z nabywcą zostanie złożona dopiero w kolejnym miesiącu albo kwartale, zresztą w tym przypadku kontrahent także będzie się zasłaniał ochroną informacji o wartości sprzedaży, czy zakupów,
- zweryfikowanie źródła dostaw towarów - uzasadnienie j.w. zasłanianie się tajemnicą handlową,
- sprawdzenie miejsca, gdzie ma siedzibę kontrahent, ten obowiązek powinien może zostać przerzucony na organy podatkowe, podobnie jak jest to dzisiaj w przypadku rejestracji podatnika w transakcjach unijnych.

/ - / Jan Gogolewski

Prezes Związku Rzemiosła Polskiego